

Karbon Ayak İziniz

Mark Lynas'ın "Karbon Ayak İziniz" kitabı türkçe'de yayınlandı. (Açık Radyo Kitapları-2) Türkçe'ye çeviren ve Türkiye bölümlerini yazan Neşet Kutluğ.

"Karbon kirliliğinde ve küresel ısınmada hepimizin sorumluluğu var. **Karbon Ayak İziniz**, gezegenimizin karbon kirliliğinin kurbanı olmasına karşı çıkmanız, sorunun değil çözümün parçası olmanız için hazırlanmış bir kılavuz." diyor arka kapak tanıtım yazısında.

Karbon kirliliğinizi düşürmek için basit yöntemler öneriyor kitap.

1. bölümde sera etkisi, fosil yakıtlar, karbon ayak izi gibi kavramlar açıklanıyor.
2. bölümde ise Türkiye verileri de kullanılarak, doğalgaz, elektrik, ulaşım ve gıda tüketimi üzerinden kendi ayak izinizi oluşturan temel girdiler anlatılıyor.
3. bölümde ise yenilenebilir enerjiler tanıtılarak sürdürülebilirlik vizyonu tanıtılıyor.

Kitabın sonunda başvuru kaynakları, okunacak diğer kitaplar yanında web siteleri adresleri de bulunuyor.

Kitabın önsözünü yazan Ümit Şahin'in deyişiyle "Küresel ısınmanın nedenleriyle, çözümünün önündeki engeller aynı: Fosil yakıt bağımlılığı, tüketim kültürü, endüstriyalizm, büyük şirketler, enerji tüketiminin ve kaynak kullanımının sürekli artması, hız, doğanın insan tarafından giderek daha fazla sömürülmesi, bir bütün olarak kapitalist ekonomi ve bunların giderek daha büyük ölçüde küreselleşmesi."

Evet küresel ısınmayı yaratan insan faaliyetleri. Neşet Kutluğ da "biz bozmasaydık doğada denge vardı" diyor. Açık Radyo'da yaptığı söyleşide çok basit, pratik önlemler de söylüyor: Örneğin "evlerimizi sıcak seviyoruz, ortalama 23-24 derecede tutuyoruz bütün odaları, oysa serin yatak odaları daha sağlıklı, 1-2 derecelik düşüş bile kişisel karbon salınımlarımızı yıllık 100 kg düşürebilir."

Ya da örneğin kendisi Göztepe'den Levent'e tek başına otomobil kullanarak giderse 3 kg karbon dioksit salıyorsa, toplu taşıtları kullandığında 1 kga düştüğünü hesaplamış.

Karbon dioksit salınımında kişi başı yıllık Türkiye ortalaması 4.5 ton. Dünya ortalamasının altında değiliz ve artış oranı olarak baktığımızda %96 ile dünya birincisi, arkamızdan Çin geliyor.

Yani bu hıza dur demek, eskiden neyi nasıl yapıyorsak artık durmalıyız demek. Farklı şeyler yapmalıyız demek.

Yaklaşan yerel seçimlerle ilgili olarak vurgulamak istediğim güzel bir örnek var kitapta. Evet Amerika dünyanın en büyük kirletici ülkesi, evet eski başkan Bush Kyoto protokolünü imzalamamıştı ama, onun döneminde farklı tavır alan yerel yönetimler vardı. 50 milyon Amerikalıyı temsil eden 295 belediye başkanı Kyoto Protokolünü kendi bölgelerinde uygulamayı taahhüt etmişlerdi. Bu hareket bugün 50 eyalete, 81 milyon nüfusu temsilen 884 belediye başkanlığına ulaştı. Bu bizim açımızdan çok önemli çünkü Türkiye nüfusunun tamamından fazla. Bir düşünün: evinizden işinize giderken bisiklet ya da toplu taşıtları kullanıyorsunuz, konutunuz, işyeriniz ve tüm kamu binaları güneş ve rüzgar gibi yenilenebilir enerjilerle ısıtılıyor, atıklarınız değerlendiriliyor, yağmur suları toplanıyor, yakın çevrenizde üretilmiş gıdalar tüketiyorsunuz. Bütün bunları yapmayı taahhüt eden 884 belediyeyi Türkiye'deki belediye başkan adaylarının seçim vaatleri ile ve seçilmiş olanların icraatları ile karşılaştırın.

Bir yandan kendi düşünce tarzımızı değiştirmekle başlayıp, kendi hayat tarzlarımızda yapacağımız küçük değişikliklerle bu gidişe dur demenin adımlarını atarken, diğer yandan da bunun asla yetmeyeceğini, kendi yerel yönetimlerimizi ve hükümetimizi yenilenebilir enerji kullanımlarına zorlamak gerektiğini akıldan çıkarmadan bu kitap okunmalı.

Rüksan Tuna

Y. Mimar

Mark Lynas

Karbon Ayak İziniz

Karbon
kirliliğinizi
düşürmek
için
basit
yöntemler

Çeviri ve Türkiye bölümleri:

Neşet Kutluğ

—“Açık Radyo.”
Kitapları